

Відповіді на питання про Україну, Східне партнерство ЄС та Угоду про асоціацію

1. Питання про кризу в Україні

«Чи правда, що Європейський Союз та Захід дестабілізували Україну?»

- ЄС був активно залучений до пошуку виходу з кризи в Україні, яка склалась після місяців мирних протестів на Майдані у Києві. Ці протести почались 21 листопада 2013 року, після раптового рішення Президента Януковича припинити підготовку до підписання Угоди про асоціацію між ЄС та Україною, яке мало відбутись під час саміту Східного Партнерства у Вільнюсі.
- ЄС відзначив широку громадську підтримку асоціації та інтеграції у Європу серед громадян України, та відкрито засудив насилля, яке з початку конфлікту призвело до численних людських жертв. ЄС і Росія, як усі інші країни-учасниці ОБСЄ, несуть спільну відповідальність за мир та безпеку на європейському континенті. І ЄС, і Росія несуть також відповідальність за підтримку демократичної України та відновлення політичної стабільності у цій державі.
- Незаконна анексія Криму Росією є неприпустимою. Ці дії були засуджені міжнародною спільнотою¹, а ЄС наклав санкції на осіб, які відповідальні за дії, що загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності чи стабільності та безпеці України. Також ЄС застосував обмежувальні заходи проти осіб, які відповідальні за незаконне привласнення державних коштів України. Такі дії ЄС покликані захистити національні інтереси України та допомогти прийти до довготривалого розв'язання конфлікту, що шануватиме територіальну цілісність, суверенітет та незалежність України, а також міжнародне право.
- ЄС залишається готовим сприяти осмисленому діалогу між Україною та Росією та долучатися до нього. ЄС активно підтримує багатосторонні ініціативи заради цієї мети – і продовжує це робити (Див. нижче про підтримку Мінських угод).

¹ 27 березня 2014 року Генеральна асамблея ООН ухвалила резолюцію 68/262 про територіальну цілісність України, за яку проголосували 100 країн (11 проти, 58 утрималися). Резолюція підтверджувала вірність принципам суверенітету, політичної незалежності, єдності та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, закликаючи всі держави ухилитися від дій, націлених на часткове чи повне порушення єдності та територіальної цілісності України та підкреслюючи, що референдум, проведений в Автономній республіці Крим та в місті Севастополь 16 березня 2014 року, не маючи жодної юридичної сили, не може бути основою для будь-якої зміни статусу Автономної республіки Крим та міста Севастополь.

- ЄС активно підтримав проведення відкритих, справжніх та демократичних президентських і парламентських виборів у травні та жовтні 2014 року, та закликав всі сторони приєднатись до цієї підтримки, щоби подолати кризу та дозволити народу України обрати своє власне майбутнє.
- Більш детальну та актуальну інформацію про відносини ЄС та України можна знайти тут:

http://eeas.europa.eu/statements/docs/2014/140429_04_en.pdf

"Що ЄС запропонував Україні окрім слів та обіцянок? Яку реальну підтримку?"

- І сьогодні, і в минулому ЄС є і був найбільшим міжнародним надавачем допомоги Україні. Від моменту проголошення незалежності Україні ЄС надав їй 3,3 мільярди євро грантової (безповоротної) допомоги. Іншу значну підтримку надавали окремі держави-члени ЄС, у рамках двосторонньої допомоги. Україна також отримала від ЄС 10 мільярдів євро кредитів – на пільгових умовах. У попередні роки Україна щороку отримувала від ЄС в середньому 150 мільйонів євро – у рамках Європейської політики сусідства.
- У березні 2014 року Європейська Комісія запропонувала Україні пакет допомоги обсягом у майже 11 мільярдів євро, які будуть надані протягом наступних кількох років. Відтоді Єврокомісія вирішила здійснити низку конкретних кроків у коротко- та середньостроковій перспективі, аби допомогти стабілізувати економічно-фінансову ситуацію в Україні, допомогти Україні протягом перехідного періоду, спонукати до політичних та економічних реформ і підтримувати інклюзивний розвиток на благо всіх українців.
- Наступний пакет фінансової допомоги було запропоновано в січні 2015 року. Європейська Комісія вже надала 1,36 мільярди євро у рамках програми макрофінансової допомоги Україні. Кредити в рамках макрофінансової допомоги фінансуються через запозичення самого Євросоюзу на світових ринках капіталу. Після таких запозичень гроші перепозичаються на таких самих фінансових умовах країнам-бенефіціарам, зокрема Україні. Навесні 2015 року можна очікувати надання останнього траншу в рамках цих програм обсягом у 250 мільйонів євро, за умови, якщо Україна успішно здійснить ту політику, про яку було домовлено, та якщо продовжуватиметься задовільна співпраця з Міжнародним валютним фондом. Програми макрофінансової допомоги націлені на те, аби допомогти Україні покрити частину своїх термінових фінансових потреб у контексті програми економічної стабілізації та реформ, яка нещодавно розпочата українською владою.
- З 23 квітня 2014 року ЄС в односторонньому порядку відкрив свій ринок для українських товарів, не вимагаючи симетричних кроків у відповідь, і в такий спосіб надаючи українським експортерам безмитний доступ до найбільшого у світі ринку.
- У середині 2014 року Європейська Комісія створила Групу підтримки України. Група підтримки координує ресурси та експертну роботу Єврокомісії для моніторингу та допомоги Україні щодо виконання Угоди про асоціації, а також у здійсненні глибоких та системних реформ, потрібних для країни та для отримання максимальної користі від ближчих відносин з ЄС.

Більше інформації: http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-15-3920_en.htm

"Чи дотримуються зараз перемир'я в східній Україні? Якщо ні, навіщо підтримувати Мінські угоди?"

- Перемир'я, узгоджене в рамках Мінського протоколу 5 вересня 2014 року, призвело до серйозного зменшення рівня насильства, звільнення заручників та ухвалення Верховною Радою законів про амністію та про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей. ЄС привітав усі ці зрушення. Спостереження за дотриманням перемир'я та за виконанням меморандуму є потрібним кроком для такого необхідного відновлення закону та порядку в Східній Україні, для перешкоджання подальшим порушенням прав людини та для розслідування тих порушень, які вже мали місце. Ми сподіваємося, що це вестиме до ефективного припинення всіх інцидентів на місці і до подальших результатів, зокрема виведення важкого озброєння з зони припинення вогню, як це передбачено Мінським меморандумом від 19 вересня.
- ЄС повністю підтримує ініціативи, спрямовані на знаходження політичного розв'язання нинішнього конфлікту у Східній Україні, використовуючи всі наявні засоби, аби спонукати до політичного вирішення, застосовуючи дипломатичний та економічний тиск, а також шляхом діалогу. Йдеться про зусилля канцлера Німеччини Ангели Меркель та Президента Франції Франсуа Олланда, а також про пакет дій для виконання Мінських угод, підписаний 12 лютого 2015 року та про декларацію підтримки від голів держав та урядів "нормандської" групи.
- Довготривале перемир'я та виконання всіх умов Мінських угод є життєво важливими кроками для довготривалого політичного розв'язання кризи, що має ґрунтуватися на повазі до суверенітету та територіальної цілісності України.
- ЄС уже використовує практичні інструменти та засоби, аби забезпечити реалістичність здійснення цих кроків, зокрема через збільшення своєї підтримки роботі ОБСЄ в Україні. ЄС та його держави-члени є найбільшим надавачем підтримки Спеціальній моніторинговій місії ОБСЄ в Україні (SMM), забезпечуючи близько двох третин бюджету та членів місії. Супутниковий центр ЄС надає місії супутникові фото та аналітику, потрібні для моніторингу перемир'я та виведення озброєння. ЄС також надав місії ОБСЄ броньовані машини та медичне спорядження. Оскільки місія відіграє ключову роль у виконанні Мінських домовленостей, ЄС готується до її подальшої підтримки, зокрема через додаткову допомогу з обладнанням (технічне обладнання для моніторингу, броньовані машини тощо) та через збільшення фінансової підтримки. ЄС додав до внесків держав-членів 7 мільйонів євро, і розглядає питання про збільшення цієї суми на 10 мільйонів євро, а також, за можливістю, на ще додаткові кошти.

"Що ЄС робить щодо гуманітарної ситуації в східній Україні? І якою є ситуація з російськими конвоями?"

- ЄС діє на підставі міжнародних гуманітарних принципів гуманності, нейтральності, об'єктивності та незалежності. Це означає, що він надає гуманітарну допомогу найбільш вразливим спільнотам, без огляду на етнічне чи релігійне походження. Гуманітарна допомога ЄС орієнтується лише на потреби людей. В Україні йдеться також і про територію, що не перебуває під контролем центральної влади, де надається притулок для переміщених осіб, медичні послуги, їжа, вода, санітарна та інша термінова допомога.
- ЄС та його держави-члени вже виділили понад 75 мільйонів євро гуманітарної допомоги та допомоги щодо швидкого відновлення життєдіяльності. Аби допомогти найбільш незахищеним людям з тих, хто постраждав від конфлікту, у 2015 році Європейська Комісія виділила додаткові 15 мільйонів євро гуманітарної допомоги. ЄС та його держави-члени також організували надання 85 тон термінової допомоги, що була доставлена землею та повітрям. В цю допомогу входили, зокрема, намети, ковдри, спальні мішки для зимового часу тощо. Все це було зроблено у співпраці з гуманітарними партнерами, зокрема ЮНІСЕФ та УВКБ ООН. Допомогу надали Австрія, Данія, Естонія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Латвія, Польща, Словенія та Європейська Комісія.
- ЄС надає фінансування для гуманітарної допомоги та допомогу речами і обладнанням для найбільш незахищених людей, що постраждали від конфлікту, зокрема у Донецькій та Луганській областях. Допомога надається через міжнародні гуманітарні організації, зокрема агенції ООН. ЄС готовий підвищити обсяги своєї гуманітарної допомоги.
- ЄС також вітає двосторонні зусилля інших країн у наданні гуманітарної допомоги людям, які постраждали від конфлікту в Україні. Гуманітарна допомога має завжди надаватися з огляду на потреби людей, які постраждали; вона має скеровуватися з повною повагою до норм і принципів міжнародного гуманітарного права та не має використовуватися для військових та політичних цілей.
- ЄС також знає про ту тяжку ситуацію, в якій опинилися люди в тих частинах східної України, які окуповані незаконними озброєними групами. Це вкотре підтверджує потребу в негайному відновленні правопорядку на цих територіях, що дозволить українській державі знову забезпечити надання ключових послуг для громадян. А тому ми знову наголошуємо на потребі швидкого виконання Мінських угод.

Хто винен у збитті рейсу Малайзійських авіаліній МН17?

- Ті, хто прямо чи непрямо винні у збитті рейсу МН17, мають нести за це відповідальність та мають бути притягнуті до суду. Як на цьому наголошували Верховний представник ЄС та президенти [інституцій ЄС], Європейський Союз закликав усі держави та усі залучені сторони забезпечити повний, безпечний та необмежений доступ до місця катастрофи, аби уможливити завершення роботи з розслідування та

репатріації, а також забезпечити повну співпрацю з нинішніми незалежними міжнародними розслідуваннями причин катастрофи та винуватців трагедії. Сутнісно важливо забезпечити цілісність цих міжнародних розслідувань.

Хто відповідальний за анонімні поховання в Донецькій області?

- Як наголосила Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ у своїх доповідях щодо анонімних захоронень на Донбасі – і відповідно до тієї інформації, яку має ЄС – не відбулося жодного експертно-криміналістичного аналізу цих тіл. А тому ЄС знову закликає до відновлення правопорядку в регіоні, яке дозволить уникнення подальших порушень прав людини та розслідування тих порушень, які вже відбулися. Поступ у реалізації закону про особливий порядок місцевого самоврядування, як це передбачено в Мінському протоколі від 5 вересня, буде суттєвим кроком у цьому напрямі.

"Чи був (так званий) референдум у Криму легітимним?"

- В Конституції України зазначено: "Виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України", (Стаття 73); "Автономна Республіка Крим є невід'ємною складовою частиною України і в межах повноважень, визначених Конституцією України, вирішує питання, віднесені до її відання", (Стаття 134). Див. Конституцію України [українською](#), [російською](#) та [англійською](#) мовою.
- Більше того, будь-яке рішення стосовно українського суверенітету може ухвалюватися винятково за відсутності зовнішнього тиску. Цей так званий референдум був організований упродовж кількох тижнів самопроголошеним керівництвом Криму, яке привели до влади озброєні російські військові після захоплення адміністративних будівель.

- Всі регіональні "референдуми" з приводу територіального устрою України суперечать Конституції України. Так звані референдуми у частинах Луганської та Донецької областей були незаконними, а їх результати не будуть визнані.
- Будь-які так звані референдуми, організовані самопроголошеною владою, якій бракує демократичної легітимності, є абсолютно незаконними. ЄС не визнає ані таких "референдумів", ані їхніх наслідків.

Чи легітимною і репрезентативною є нинішня влада в Україні?

- Президентські вибори, які відбулися в Україні 25 травня, характеризувалися високою явкою та чіткою рішучістю української влади пройти справжній тест на демократію – відповідно до міжнародних зобов'язань та шануючи засадничі свободи, попри вороже безпекове середовище у двох східних областях. Про це свідчить оцінка ОБСЄ / БДПЛ.
- ЄС привітав проведення парламентських виборів в Україні 26 жовтня, беручи до уваги оцінку з боку ОБСЄ / БДПЛ, відповідно до якої ці вибори стали важливим кроком до здійснення сподівань України консолідувати демократичні вибори відповідно до міжнародних зобов'язань. Цей факт, а також формування коаліційного уряду, яке відбулося за результатами виборів, були перемогою народу України та демократії.

Чи легітимними були "вибори", проведені у Донецькій та Луганській областях?

- ЄС вважає, що "президентські та парламентські вибори", які відбулися в "Донецькій народній республіці" та "Луганській народній республіці" 2 листопада, є перепоною на шляху до миру в Україні. Голосування було незаконним та нелегітимним, і Європейський Союз його результатів не визнає.
- Ці "вибори" відбулися всупереч букві та духу Мінського протоколу, підписаного в рамках Тристоронньої контактної групи, та перешкоджають зусиллям по знаходженню довготривалого політичного розв'язання кризи.
- Позачергові місцеві вибори, відповідно до українського законодавства, як це передбачено Мінським протоколом, є законним та легітимним шляхом відновлення демократичних повноважень місцевої влади в цій частині України. ЄС закликає всі сторони працювати на проведення цих виборів.

"Чи була влада в Києві захоплена в недемократичний спосіб, у результаті перевороту, який підтримував Захід? Чи було виконано угоду 21 лютого?"

- В Києві не було жодного перевороту. Було демократичне голосування в

парламенті у кризовій ситуації. Влада була призначена конституційною більшістю Верховної Ради, що вказало на всеохопну природу рішення та представництво різних політичних сил, адже для ухвалення такого рішення було би достатньо і простої більшості.

- Після втечі Президента Януковича з Києва та України конституційна більшість позбавила його повноважень та призначила нове керівництво для відновлення нормального функціонування держави.
- Кроки, здійснені для виконання угоди, підписаної 21 лютого в Києві, призвели до припинення насильства та звільнення адміністративних будівель; було прийнято закон про повернення до конституції 2004 року; передбачається глибока конституційна реформа, зміна виборчого законодавства та формування збалансованої Центральної виборчої комісії. Відбулися демократичні та інклюзивні вибори. Новий Генеральний прокурор доручив розпочати розслідування актів насильства. Поради у розслідуванні надаються Міжнародною експертною групою Ради Європи.

- [Докладніше](#) -

"Чи є екстремісти найбільшою небезпекою для України?"

- Екстремісти та провокатори, яким російські ЗМІ приділяють стільки уваги, справді є однією з загроз, які стоять перед державою. Проте, наскільки нам відомо, їх дуже мало. Переважна більшість українців хочуть миру, стабільності та демократії, як це видно з демократичних та інклюзивних президентських виборів 25 травня.
- Це було також підтверджено парламентським виборами 26 жовтня, де сторони, які дотримуються демократичних цінностей, отримали широку більшість голосів.

"Чи перебувають під загрозою етнічні росіяни в Україні?"

- Перед російською інтервенцією не було жодного підтвердженого випадку погроз етнічним росіянам в Україні. Були лише непідтверджені твердження деяких ЗМІ. Нова влада в Україні від самого початку зробила мир та примирення своїм пріоритетом.
- Високий комісар ОБСЄ у справах національних меншин у своїй заяві² від 4 квітня 2014 року зазначила, що вона "була рада дізнатись, що тимчасова влада не збирається ухвалювати поспішних рішень з питань мов". Водночас вона нагадала: "структури, які контролюють Крим, несуть відповідальність за права всіх людей, які проживають у Криму, включно з правами меншин. Люди

² <http://www.osce.org/hcnm/117175>

в Криму, а саме кримські татари та українська спільнота, перебувають у загрозливій ситуації".

- Перед президентськими виборами у травні Виконувач обов'язків президента Олександр Турчинов відмовився скасувати дію закону 2012 року, відповідно до якого російська мова могла використовуватися як офіційна на регіональному рівні. ЄС та міжнародні партнери, включаючи США, привітали цей крок української влади, який враховував інтереси всіх сторін.

2. Питання та відповіді щодо Східного партнерства

"Чи правда, що Східне Партнерство та Угода про асоціацію змушують Україну обирати між Сходом та Заходом?"

- Навіть якщо полишити осторонь нещодавні дії Росії, які відкрито порушують український суверенітет та територіальну цілісність, ЄС багато разів підкреслював, що Східне партнерство - це не сфера впливу і не вибір між ЄС та Росією, і що економічним та соціальним зв'язкам Росії з її сусідами нічого не загрожує, принаймні з боку ЄС.
- Під час Саміту ЄС-Росія, який відбувся у січні 2014 року, Президент Путін висловив прагнення сприяти стабільності та процвітання наших сусідів, та визнав, що Східне партнерство ЄС має на меті такі самі цілі. Але спільне досягнення цих цілей можливе лише за умови поваги до незалежності наших партнерів та їх свободи обирати власний шлях.
- Росія має угоди про зону вільної торгівлі з більшістю східних партнерів ЄС, зокрема з Україною. Як і Росія, ЄС є важливим торговельним партнером для держав регіону, а для більшості з них – найважливішим торговельним партнером. Відповідно, цілком природно, що ЄС пропонує їм угоди про зону вільної торгівлі. Але нікого не змушують обирати. Ці країни можуть одночасно мати угоди про зону вільної торгівлі з ЄС та Росією.

"Якби ЄС порадився з Росією з приводу Східного партнерства або Угоди про асоціацію з Україною, чи могли б ми уникнути цієї кризи?"

- Східне партнерство – це прозорий процес. З моменту започаткування цієї програми Європейським Союзом, його державами-членами та східними партнерами під час Празького саміту 2009 року, всі ініціативи та кроки у рамках Партнерства широко афішувалися ЄС та відповідними державами-партнерами. Плани дій, щорічні звіти щодо окремих держав та регіону є відкритими документами. Більше того, Росія на рівні вищого керівництва бере участь у роботі "Групи Східного партнерства з інформування та комунікації".

- Східне партнерство є східним напрямком Європейської політики сусідства, до якої Росії було запропоновано приєднатись у 2003 році. Росія весь цей час знала про ініціативу, і до 2013 не висловлювала жодної стурбованості. Ще навіть до започаткування Східного партнерства відбувалося по два саміти між ЄС та Росією на рік, під час яких Росія жодного разу не просила надати більш детальну інформацію з цього приводу.
- ЄС вважає важливим підкреслити, що Україна сьогодні, як і раніше, має право вільно співпрацювати в торговельних питаннях з тими партнерами, які, на її думку, є найкращими для її економіки та народу.

- Докладніше -

3. Питання щодо Угоди про асоціацію, зокрема Глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі

Чи може торгівельна частина Угоди призвести до економічних ускладнень?

Від 23 квітня 2014 року, коли набули чинності Автономні торговельні заходи ЄС щодо України, українські експортери вже отримали доступ до ринків ЄС. Адже ЄС в односторонньому порядку знизив свої митні тарифи. Це вже дало відчутні результати: попри те, що загальний експорт України падав у 2014 році, її експорт до ЄС залишався стабільним.

Від 1 січня 2016 року почнеться попереднє застосування Угоди про асоціацію, включно з розділом про глибоку та всеосяжну зону вільної торгівлі. І тоді тарифна лібералізація стане взаємною. Завдяки тарифній лібералізації і передусім зближенню законодавства Україна має швидко скористатися новими торговельними можливостями та легшим доступом до найбільшого ринку в світі. Вона може скористатися перевагами вибору, який твердо виводитиме її на шлях дуже потрібних інституційних та економічних реформ. Дивлячись на ту серію обмежувальних заходів, які запровадила Росія, від дуже підозрілого з точки зору обраного часу запровадження заборони на експорт молочної та кондитерської продукції, до інтенсифікації контролю за кордоном, єдині негативні короткострокові наслідки для зовнішньої торгівлі та загальної економіки України можуть бути породжені тільки ворожою політикою [Росії], але аж ніяк не Угодою про асоціацію.

- Докладніше -

Чи перешкоджає Угода з Європейським Союзом ближчим зв'язкам України з Російською Федерацією, Білоруссю та Казахстаном?

Ні. Угода з Європейським Союзом дає Україні свободу визначати свою власну

торгівельну політику. Наприклад, якщо Україна хотітиме підтримувати незалежні преференційні торговельні відносини і з ЄС, і з Митним союзом, це буде цілком можливо: вона може створити зони вільної торгівлі і з Європейським Союзом, і з Митним союзом.

[- Докладніше -](#)

Чи зможуть українські компанії впоратися з впровадженням стандартів та норм ЄС? Чи вони програють конкуренцію компаніям ЄС?

Хоча Угода вимагатиме від виробників, які працюють в Україні, переходити на стандарти ЄС, заміщуючи чинні українські стандарти, ці зміни будуть поступовими та їх цілком можна здійснити ефективно. Хоча це вестиме за собою потужні зміни практик багатьох компаній, довгострокові результати будуть позитивними, адже українські компанії дістануть значно простішого доступу до ринку ЄС. Вони також стануть більш конкурентоздатними на світових ринках, адже стандарти ЄС визнаються по всьому світу. У будь-якому разі, зараз негайно потрібна модернізація української промисловості: вимога запровадити міжнародні стандарти виробництва є істотним елементом цього модернізаційного процесу. Поєднання цільової допомоги, інвестицій та порад з боку ЄС допомагатиме процесові адаптації.

[- Докладніше -](#)

Чи постраждає традиційний експорт України до Росії, а також співпраця з російськими компаніями, від запровадження Україною європейських стандартів?

Стандарти ЄС не є бар'єром для компаній ЄС, що експортують свою продукцію до Росії, чи співпрацюють з російськими компаніями. Справді: ЄС є найбільшим торговельним партнером Росії. То чому вони мають становити проблему для українських компаній? Українські компанії, які вже експортують свою продукцію до російського ринку чи до ринку Митного союзу, чи співпрацюють з тамтешніми компаніями, можуть продовжувати це робити – навіть після виконання Угоди про асоціацію (якщо цьому не перешкоджатимуть штучні бар'єри, пов'язані з застосуванням політично вмотивованих заборон чи обмежень).

[- Докладніше -](#)

Які переваги від Угоди матимуть українські громадяни?

Незалежні дослідження свідчать, що саме лише виконання Угоди призведе до 6%-го збільшення зростання ВВП (у середньостроковій перспективі) та 12%-го збільшення добробуту людей, що проживають в Україні. І можна очікувати

більшого, якщо Україна справді здійснюватиме реформи, які передбачені Угодою, адже вони поліпшать бізнес-клімат та допоможуть привабити іноземні інвестиції та технології.

[- Докладніше -](#)

Чи правда, що набуття чинності торгівельної частини Угоди призведе до напливу товарів ЄС на ринки України – а це стане загрозою українським виробникам?

Ні. Українська сторона, що вела переговори про зміст Угоди, унеможливила подібний розвиток подій, включивши до угоди положення про захист і поступову адаптацію найчутливіших галузей. Угода є «асиметричною» на користь України: тимчасом як українські експортери майже одразу матимуть доступ до європейських ринків, Україна відкриватиме свої кордони значно повільніше.

[- Докладніше -](#)

Чи зможуть українські компанії відповідати стандартам ЄС, аби експортувати в ЄС?

Раніше близько 25% українського експорту вже продавалися в ЄС. Протягом перших шести місяців 2014 року ця цифра виросла до 33%. Це свідчить про те, що українські компанії вже готові адаптуватися до стандартів ЄС та експортувати свою продукцію до Євросоюзу.

[- Докладніше -](#)

Чи виграли країни колишнього соціалістичного блоку, які за останні десятиліття розвивали ближчі економічні зв'язки з ЄС?

Всі країни, які розвинули ближчі економічні зв'язки з ЄС на початку 1990-х років (завдяки Угодам про асоціацію), дістали від цього великі вигоди, скориставшись перевагами потужного економічного розвитку. Цей розвиток дав результати за багато років до їхнього вступу до Європейського Союзу.

[- Докладніше -](#)

Чи є підписання Угоди першим кроком до членства України в ЄС?

В Угоді не йдеться про членство України в ЄС. Рішення про те, подавати чи ні заявку на членство в ЄС, ухвалюється кожною окремою країною. Асоціація є одним із кроків у цьому процесі, і дозволяє кожній країні зважити, чи

здійснювати наступні кроки. Водночас ми беремо до відома нещодавні дослідження громадської думки, які свідчать про те, що більшість українців підтримують майбутнє членство країни в ЄС.

[- Докладніше -](#)

Чи правда, що Угода про асоціацію змушує Україну дозволити одностатеві шлюби?

Ні, в Угоді про асоціацію немає нічого, що змушує Україну ухвалити норми, пов'язані з одностатевими шлюбами.

[- Докладніше -](#)

"Чи була влада в Києві захоплена в недемократичний спосіб, у результаті перевороту, який підтримував Захід. Чи було виконано угоду 21 лютого?" [продовження]

- Втеча президента Януковича призвела до потреби провести вибори раніше, ніж було заплановано в угоді 21 лютого. Замість підписання та підтримки законів, ухвалених Верховною Радою, і націлених на повернення України до Конституції 2004 року, Янукович залишив Київ та Україну, а відтак не дотримався угоди від 21 лютого.
- ЄС повністю підтримує інклюзивний політичний процес, який зараз відбувається в Києві та залучає головні політичні партії, представлені в парламенті, а також головних дійових осіб громадянського суспільства.
- ЄС знову закликає належно розслідувати всі порушення прав людини та насильницькі дії. Ми нагадуємо, що це завдання судової влади та компетентних судів, і що розслідування та судові процедури мають бути незалежними та повністю відповідати міжнародним стандартам.

[- Назад до змісту -](#)

"Якби ЄС порадився з Росією з приводу Східного партнерства або Угоди про асоціацію з Україною, чи могли б ми уникнути цієї кризи?" [продовження]

- Росія не висловила жодного занепокоєння, коли у 2007 році були розпочаті переговори з Україною з приводу Угоди про асоціацію / Глибокої та всеохопної зони вільної торгівлі (УА/ГВЗВТ). Більше того, тоді вже мали місце неформальні дискусії з приводу підписання двосторонньої угоди про зону вільної торгівлі між ЄС та Росією, яке мало відбутись після вступу Росії до СОТ. Ціль такої ЗВТ зазначена в Угоді про партнерство та співробітництво від 1994 року, яка діє по сьогодні. У 2008 році була зроблена спільна доповідь тогочасного Єврокомісара з торговельних питань та російського Міністра економіки, з приводу неформальних переговорів про ЗВТ. Переговори між ЄС та Україною щодо УА / ГВЗВТ були завершені у 2011 році. Вони з 2010 року велись та підтримувались з української сторони структурами колишнього Президента Януковича.
- У 2009 році, два роки після початку переговорів щодо Угоди про асоціацію та ГВЗВТ між ЄС та Україною, Росія вирішила створити свій власний Митний союз з Казахстаном і Білоруссю. Звичайно, ЄС не ставив – і не ставить – під сумнів право Росії чи інших країн регіону просувати свої власні процеси інтеграції і навіть вітає таку економічну інтеграцію – тією мірою, якою вона базується на принципах СОТ та міжнародному праві. Водночас було ясно, що Митний союз, через саму свою природу, не узгоджуватиметься з заявленим наміром деяких східних партнерів ЄС, зокрема України, укласти Угоди про асоціації, зокрема про глибокі та всеосяжні зони вільної торгівлі, з Європейським Союзом.

- Росія не інформувала ЄС заздалегідь про створення Митного союзу, і не консультувалася з ЄС з приводу створення цієї організації – попри вже згаданий вище вплив цього союзу на перспективи двосторонніх відносин. Вона також не консультувалася з ЄС щодо свого наміру вести переговори щодо зони вільної торгівлі з Європейською асоціацією вільної торгівлі – країнами, які є довготривалими інтеграційними партнерами ЄС.
- Попри це, оскільки Росія висловила занепокоєність, ми були залучені до діалогу з нею. Перший політичний діалог відбувся 16 жовтня 2013 року. Після того, 14 листопада, відбулись переговори з економічних питань. Під час Саміту ЄС-Росія 28 січня 2014 року було прийняте рішення розпочати переговори з приводу впливу Східного партнерства на російську економіку. 12 та 13 березня пройшов перший тур переговорів на рівні експертів. Російська сторона не продемонструвала жодного значного негативного впливу Східного партнерства на її економіку. Сторона ЄС розвінчала низку міфів, які поширювалися у державах-партнерах. Ми також чітко дали зрозуміти, що Східне партнерство не має негативного впливу на промислове співробітництво з Росією. Відтоді триває діалог з Росією. 24 березня відбувся ще один раунд політичного діалогу з Росією; пізніше цей формат було розширено, щоб включити в нього Україну. 11 липня 2014 року, з нагоди міністерської зустрічі ЄС – Росія – Україна щодо наслідків реалізації Угоди про асоціацію, зокрема глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі, було ухвалено спільні висновки. 12 вересня, на іншій тристоронній міністерській зустрічі, було ухвалено Спільну заяву, у якій було погоджено відстрочення попереднього застосування глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі до 1 січня 2016 року – тимчасом як ЄС розширить запровадження своїх автономних торговельних заходів до тієї дати, а Росія продовжить застосовувати до України режим преференційної торгівлі в рамках СНД. Було також погоджено, що тристоронній процес консультацій триватиме далі.

- [Назад до змісту](#) -

Чи може торговельна частина Угоди призвести до економічних ускладнень?
[продовження]

На початку 2016 року розпочнеться процес попереднього виконання розділу про глибоку та всебічну зону вільної торгівлі, тож тарифна лібералізація стане взаємною. Деякі українські ввізні мита зменшаться, але українська переговорна група наполягла на перехідному періоді для найчутливіших товарів, який дасть час українським виробникам на адаптацію. Тож чимало українських митних тарифів знизяться тільки через два, три чи п'ять років.

Практично всі норми щодо запровадження глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі набудуть чинності та започаткують старт процесу економічного наближення України до європейських стандартів – з метою глибшої інтеграції до європейської економіки.

Саме тому очікується, що підписання Угоди про асоціацію матиме позитивний вплив

на ставлення інвесторів та міжнародних ринків до України, адже запровадить ясний шлях до майбутніх економічних реформ.

З іншого боку, в Угоді немає нічого, що матиме вплив на торгівлю з будь-яким іншим торговельним партнером України, зокрема з Росією. Тому від самої Угоди не слід чекати жодних негативних економічних наслідків для торгівлі з іншими торговельними партнерами України. Загрози Росії про підняття тарифів - у відповідь на підписання Україною Угоди з ЄС - є не спираються на жодні реальні причини.

Завдяки Угоді ввізні тарифи зменшуватимуться щороку приблизно на 500 мільйонів євро. За оцінками Європейської Комісії, зниження чи скасування тарифів, передбачене положеннями ГВЗВТ, даватимуть українській економіці додаткові 1,2 мільярди євро на рік. Навіть Росія дістане вигоди від цього, дістаючи в своє ВВП додаткові 76 мільйонів євро на рік.

Очікується також, що український експорт до ЄС зростатиме на 1 мільярд євро на рік. Найбільших вигід дістануть такі галузі як одяг і текстильна галузь, продукти харчування, рослинна олія та кольорові метали.

Окрім цього, наявні дані свідчать про те, що всі торговельні партнери, які отримали преференційні угоди з ЄС (Південно-Африканська Республіка, Мексика, Чилі, Марокко тощо) отримали вигоди від доступу до широкого ринку ЄС. Окрім цього, темпи зростання їхньої торгівлі склали десятки відсотків (у середньо- та довгостроковій перспективі), що перевищує темпи зростання торгівлі самого ЄС.

[- Назад до змісту -](#)

Асиметрія в лібералізації тарифів

Загальні оцінки

Асиметрія в лібералізації та більш сприятливий режим для України очевидний з огляду на такі факти:

- a) Перехідний період, що веде до повної лібералізації, поширюється лише на 7 років для ЄС та на період до 10 років для України (перехідний період для імпорту автомобілів з ЄС до України складає де факто 15 років);
- b) Скасування тарифів ЄС для України буде швидким (більша частина лібералізації відбудеться протягом перших років від набуття Угодою чинності), тимчасом як Україна лібералізуватиме більшість своїх тарифів пізніше, протягом перехідного періоду.

Зверніть увагу на те, що і ЄС, і Україна обмежують лібералізацію в декількох ключових галузях, запроваджуючи тарифні квоти та беручи на себе зобов'язання щодо часткової тарифної лібералізації протягом п'яти, семи чи десяти років. У цій площині українська пропозиція для ЄС також консервативніша, ніж пропозиція ЄС для України.

Оцінки щодо конкретних галузей

- Україна надасть негайні преференції лише 52,6% від всього обсягу експорту сільськогосподарської продукції з ЄС, тимчасом як ЄС надасть негайні преференції 82,2% українського експорту сільськогосподарських товарів. Товари, яких стосуються тарифні квоти (TRQs), склали 17,8% вартості українського експорту до ЄС (протягом референтного періоду), і лише 4% експорту ЄС до України. Окрім цього, для 10,6% експорту ЄС Україна запропонувала лише часткову лібералізацію.
- Україна надасть негайні преференції лише 49,2% експорту обробленої харчової продукції, тимчасом як ЄС надасть негайних преференцій 83,4% українського експорту цих товарів. Більше того, ЄС запропонував тарифні квоти Україні на товари, що складають 15,9% вартості українського експорту до ЄС (за референтний період). На 6,1% експорту ЄС Україна запропонувала лише часткову лібералізацію.
- У момент, коли Угода набуде чинності, Україна надасть негайних преференцій тільки 49,2% від обсягу експорту промислових товарів з боку ЄС. Після семирічного перехідного періоду частка експорту ЄС, що дістане преференцій для доступу до ринку України, зросте до 96%. Автомобільний сектор (автомашини), на який припадає 4% експорту ЄС до України, матиме особливо тривалий десятирічний перехідний період; після цього існуватиме можливість застосовувати додаткові запобіжні заходи протягом додаткових 5 років. Тому порівняно з календарем скасування мит Євросоюзу, за яким 94,7% тарифів будуть лібералізовані одразу, Україна дістає значні переваги.

Чи правда, що Угода з Європейським Союзом перешкоджатиме вступу України до Митного союзу Російської Федерації, Білорусі та Казахстану? [продовження]

І з економічної, і з правової точки зору, в Угоді про асоціацію немає нічого, що зачіпатиме інших торгівельних партнерів України, зокрема Росію.

Всі країни, що підписали угоди про зони вільної торгівлі з Європейським Союзом, мають повну свободу підписувати подальші угоди про зони вільної торгівлі з будь-якими іншими торгівельними партнерами, яких вони обирають. Угоди про зони вільної торгівлі можуть легко співіснувати одна з одною, адже кожна країна-учасниця має свободу і надалі здійснювати свою незалежну торгівельну політику. Сам ЄС, як і більшість інших країн у світі, має широку мережу угод про вільну торгівлю зі своїми партнерами.

Окрім цього, ЄС зараз веде переговори зі Сполученими Штатами, Японією, Індією та іншими країнами. Насправді, ЄС тільки заохочує Україну підтримувати та розвивати торгівельні партнерські стосунки з Росією та Митним Союзом, адже ці економічні зв'язки важливі для України та не шкодять відносинам між ЄС та Україною.

Однак якщо Україна входить в Митний союз з Росією, Білоруссю та Казахстаном, вона буде змушена скасувати всі наявні в неї угоди про зони вільної торгівлі з іншими країнами, адже правила Митного союзу перешкоджають державам-учасницям створювати незалежні торгівельні угоди з третіми країнами.

Усі члени будь-якого митного союзу погоджуються застосовувати одне й те саме зовнішнє ввізне мито на продукцію, яка надходить з-поза меж такого митного союзу. Наприклад, такою є ситуація з державами-членами ЄС, які не можуть змінювати своїх зовнішніх тарифів, адже ними управляють на рівні всього Євросоюзу.

Якщо Україна входить в Митний союз з Росією, Білоруссю та Казахстаном, вона буде змушена переглянути всю структуру своїх зовнішніх тарифів, які зараз набагато більш відкриті, ніж тарифи Митного союзу. Наявні зони про вільну торгівлю, що їх Україна має з іншими країнами, матимуть бути скасовані, так само як і умови, на яких Україна вступала до СОТ. Більше того, Україна муситиме надати компенсації іншим членам СОТ, на яких ці зміни впливатимуть негативно, адже вони, експортуючи в Україну, матимуть сплачувати вищі мита.

[- Назад до змісту -](#)

Чи зможуть українські компанії впоратися з впровадженням стандартів та норм ЄС? Чи вони програють конкуренцію компаніям ЄС? [продовження]

У процесі виконання Угоди про асоціацію Україна запровадить у себе стандарти ЄС у ключових промислових галузях. Компанії повинні будуть здійснити необхідні зміни та інвестиції, чиїм результатом стане виробництво кращих товарів ліпшої якості. Угода визначає кілька промислових галузей, де вже передбачене наближення до норм та стандартів ЄС, і в яких цей процес займе кілька років. Угода також передбачає, що в інших галузях ЄС та Україна погодять графік руху до стандартів ЄС.

Аби запровадження нових стандартів стало результатом керованого та контрольованого процесу, Угода дає Україні певний обсяг повноважень, щоб вирішити, яким галузям слід віддати пріоритет, а також період, протягом якого слід здійснити зміни.

Цей процес, без сумніву, неможливо здійснити без певних витрат. Модернізацію української промисловості неможливо провести без інвестицій, яких, на жаль, протягом останніх двадцяти років бракувало. Існуватиме потреба в інвестиціях від самих компаній та від закордонних інвесторів, а також потреба в допомозі від уряду та міжнародних фінансових інституцій. Але такі інвестиції, зрештою, матимуть позитивний вплив на внутрішню та міжнародну конкурентоздатність галузей, що базуються в Україні, а також на споживачів, надаючи їм товари ліпшої якості. ЄС надасть цю допомогу, свої поради та ділитися досвідом у цій важливій сфері.

[- Назад до змісту -](#)

Чи постраждає традиційний експорт України до Росії, а також співпраця з російськими компаніями, від запровадження Україною європейських стандартів? [продовження]

Стандарти ЄС не є бар'єром для компаній ЄС, що експортують свою продукцію до Росії, - то чому вони мають становити проблему для українських компаній? Для української економіки стандарти ЄС спростять завдання досягнення відповідності зі стандартами Митного союзу. Інвестиції, потрібні для поліпшення процесу виробництва в тих галузях української економіки, які нині є застарілими, не буде втрачено.

- У 2012 році ЄС у цілому експортував до Росії приблизно вдев'ятеро більше, ніж Україна (експорт ЄС до Росії склав 152,4 мільярдів доларів, натомість експорт України до Росії – 17,6 мільярдів).
- Якщо взяти до уваги, що населення України приблизно в одинадцять разів менше, ніж населення ЄС, це означає, що експорт на душу населення з ЄС до Росії та з України до Росії мають приблизно однаковий масштаб – попри те, що, по-перше, Україна та Росія мають привілейовані торгівельні стосунки (безмитну торгівлю) та, по-друге, що стандарти України та Росії близькі одні до одних, що мало би спростити для України експорт до Росії.
- Це свідчить про те, що впровадження стандартів ЄС (яким мають відповідати всі галузі Євросоюзу) не є великим тягарем для експорту продукції до Російської Федерації.
- В кожному разі, українські компанії, що виробляють продукцію для ринку Росії та Митного союзу, зможуть і далі експортувати свої товари, навіть після того, як Угоду про асоціацію почнуть виконувати. Головна зміна стосуватиметься внутрішнього виробництва, де українські компанії матимуть залучати інвестиції для модернізації своєї продукції там, де це необхідно, аби привести свої товари у відповідність до стандартів ЄС. Ці інвестиції будуть виправданими через поліпшення доступу до значно більшого ринку ЄС. Але це не зачіпатиме товарів, які виробляються суто для експорту в Росію та інші країни Митного союзу.
- Запровадження стандартів ЄС не лише поліпшить якість внутрішніх товарів, які наявні для українських споживачів, і відкриють доступ до ринку ЄС, але також стимулюватимуть конкурентоздатність українських товарів на інших міжнародних ринках (наприклад, на ринку США, Китаю, Близького Сходу, Далекого Сходу тощо).

Окрім цього, можна звернути увагу на те, що великі обсяги промислової співпраці між ЄС та Росією, навіть у сфері технічної продукції, яка вимагає високого рівня взаємної узгодженості (наприклад, мотори для лайнерів Sukhoi Superjet 100 розробляють та виробляють на спільному французько-російському підприємстві PowerJet). Тому немає жодних причин вважати, що запровадження європейських

стандартів унеможливить співпрацю українських компаній з російськими.

[- Назад до змісту -](#)

Які переваги від Угоди матимуть українські громадяни? [продовження]

Окрім прямих економічних вигід, що пов'язані зі зменшенням тарифів та створенням зони вільної торгівлі між ЄС та Україною (зокрема, вигід від зниження цін на товари), Угода стане основою для **поліпшення бізнесового клімату, утвердження верховенства права**, захисту прав власності тощо.

Поліпшивши бізнесовий клімат, Україна залучатиме значні приватні інвестиції з ЄС та країн з-поза його меж. Це допоможе модернізувати економіку країни та активізувати зростання ВВП.

Такий прогрес, своєю чергою, створить умови для наближення до європейських стандартів життя – подібно до того, як до цих стандартів наближались східноєвропейські країни (які приєдналися до ЄС 2004 року) протягом останніх двох десятиліть.

[- Назад до змісту -](#)

Чи правда, що набуття чинності торгівельної частини Угоди призведе до напливу товарів ЄС на ринки України – а це стане загрозою українським виробникам? [продовження]

Перехідний період до повної лібералізації ввізних мит ЄС складає 7 років; для України він сягає десяти років (в автомобільній галузі – навіть п'ятнадцяти років). ЄС ліквідує свої тарифи раніше, ніж Україна. На практиці, він почав це робити уже з 23 квітня 2014 року.

Зобов'язання ЄС щодо зменшення тарифів втілюватимуться у життя вже на початковому етапі (торгівля щодо більшості товарів буде лібералізована у перші роки після набуття Угодою чинності). Натомість Україні не потрібно проводити лібералізацію більшості своїх тарифів аж до завершення перехідних періодів. Такий підхід дає українським виробникам час для того, аби пристосуватися до нового середовища.

У найбільш чутливих секторах економіки, де відбуватиметься лише часткова лібералізація, зменшення тарифів з боку України будуть більш консервативними, ніж з боку ЄС.

Зверніть увагу, що обидві сторони – Україна та ЄС – обмежать тарифну лібералізацію у деяких своїх найбільш чутливих сферах. Це відбуватиметься за допомогою запровадження так званих тарифних квот та зобов'язань щодо проведення часткової лібералізації тарифів протягом 5, 7 або 10 років. І навіть у цьому випадку зобов'язання України менші, ніж ті, що матиме ЄС.

[- Назад до змісту -](#)

Чи зможуть українські компанії відповідати стандартам ЄС, аби експортувати в ЄС? [продовження]

Традиційно, приблизно чверть українського експорту припадає на ринок ЄС. Статистика ЄС свідчить, що протягом перших півроку 2014 року близько третини українського експорту продавалося в ЄС. Тож уже зараз достатньо багато компаній з України відповідають європейським стандартам, і вони одразу ж отримають вигоду від імплементації Угоди про асоціацію.

Ринок ЄС у майже сто разів більший за ринок України. Іншими словами, Україна має можливість отримати від цієї Угоди набагато більше, ніж ЄС.

І наостанок: тимчасом як Угода надає Україні негайний доступ до ринку ЄС, відкриття українського ринку для європейського експорту відбуватиметься з певною затримкою. Це потрібно для того, аби дозволити українським компаніям поступово адаптуватися до нових умов.

[- Назад до змісту -](#)

Чи виграли країни колишнього соціалістичного блоку, які за останні десятиліття розвивали ближчі економічні зв'язки з ЄС? [продовження]

Країни Центральної і Східної Європи (включаючи колишні республіки СРСР), які увійшли до ЄС, є хорошим орієнтиром для України. Особливо йдеться про період, коли ці країни вже підписали угоди про створення зони вільної торгівлі з ЄС, проте ще не були кандидатами на членство у Євросоюзі. Зокрема, Польща підписала угоду про зону вільної торгівлі з ЄС у 1992 році, застосувала її у 1994 році, а вже за 10 років стала членом Євросоюзу.

Економічні вигоди, що їх отримали ці країни перед тим, як вони стали кандидатами на вступ до ЄС, не пов'язані з цим статусом кандидата на вступ; однак такі вигоди є наслідком міцних торговельних і економічних зв'язків, вибудованих між цими країнами та ЄС. Усунення торговельних бар'єрів та проведення реформ цими країнами дуже подібне до того, що пропонується Україні в Угоді про асоціацію, що включає в себе створення глибокої та всеохопної зони вільної торгівлі (ГВЗВТ). У цьому контексті було б доцільно порівняти відповідну еволюцію деяких з цих країн та України (навіть попри те, що Угода про асоціацію, включно із ГВЗВТ, є більш амбітною у питаннях лібералізації та реформ, ніж угоди про зону вільну торгівлі, підписані з країнами Центральної та Східної Європи у 1990 роках – тому вплив цієї Угоди на Україну має бути значно більшим).

Ці країни отримали чимало користі, зокрема, від таких речей:

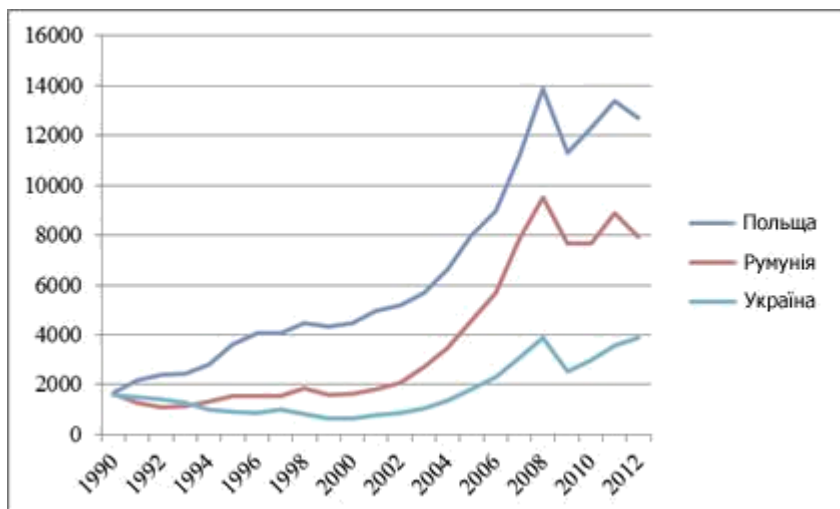
Збільшення ВВП на душу населення. Перед розпадом Ради економічної взаємодопомоги у 1990 році ВВП на душу населення Польщі був на 8% більший, ніж в Україні. 5 років після цього польський ВВП збільшився учетверо.

Збільшення експорту. У 1990 році експорт на душу населення України майже дорівнював експорту Польщі та переважав румунський на 50%. У 1995 році він став удвічі менший за експорт Польщі та зрівнявся з експортом Румунії.

Збільшення інвестицій. Протягом 5 років (з 1990 по 1995 рік) загальні інвестиції в Україну зменшилися на 42%. Водночас у Польщу вони зросли на 64%.

Найбільш красномовними виглядають цифри, які ілюструють еволюцію ВВП. У 1990 році лише дві країни серед усіх держав Східної Європи або СНД мали рівний з Україною ВВП на душу населення – Румунія та Польща (лише Молдова мала менший рівень ВВП на душу населення; усі інші країни могли похвалитися більшим або навіть значно більшим рівнем). З того часу ситуація змінилася докорінно: наразі Польща та Румунія відповідно утричі та удвічі багатші за Україну.

Графік: номінальний ВВП Польщі, Румунії та України у доларах США за період 1990-2012 років (джерело: Світовий Банк)

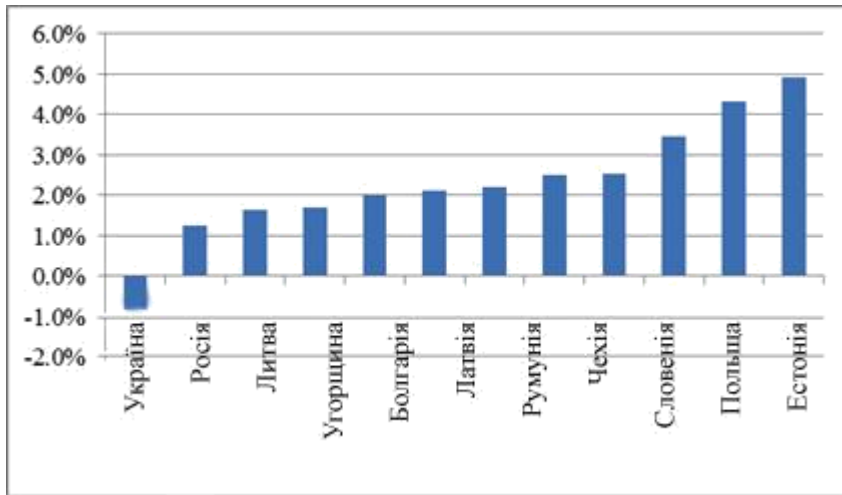

Якщо ми подивимося на ситуацію початку 1990-х, то побачимо схожу картину. У таблиці нижче, де ВВП України взято за 100%, показано співвідношення ВВП трьох країн – і видно, як різко впав ВВП України в цей період.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Польща	108	147	170	194	278	385
Румунія	105	84	78	92	131	167
Україна	100	100	100	100	100	100

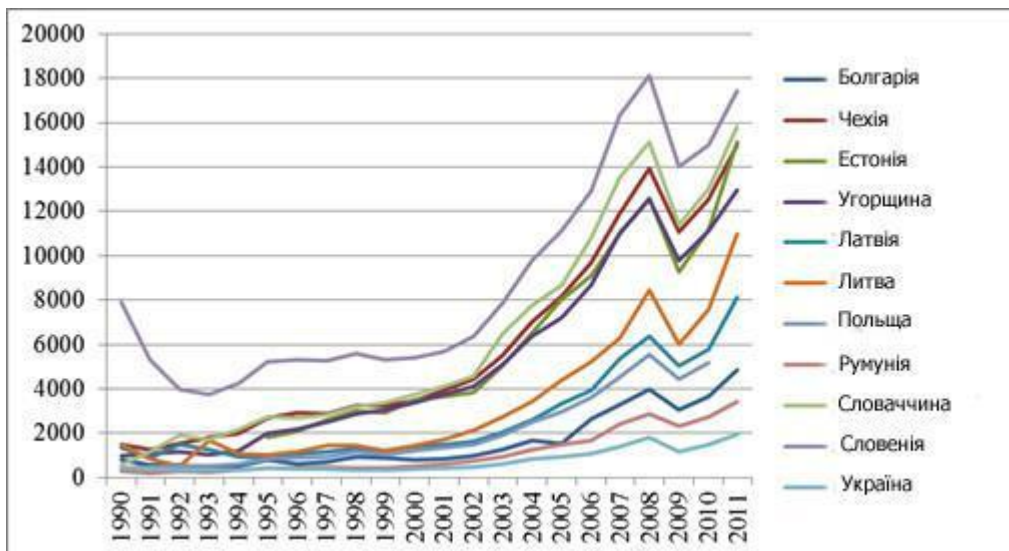
Ці цифри також відображені у статистиці зростання реального ВВП. Якщо порівнювати Україну з країнами, які приєдналися до ЄС у 2004 році (Болгарією, Румунією, Литвою, Латвією, Естонією, Польщею, Чехією, Словаччиною, Угорщиною та Словенією), то Україна в останні два десятиріччя зазнала падіння реального ВВП. Водночас у цих країнах було зафіксовано динамічне зростання валового внутрішнього продукту: від у середньому 1,6% у Литві до 4,9% в Естонії. Слід також зазначити, що, попри стрімке зростання цін на енергоносії, Російська Федерація показала обмежене зростання ВВП (на 1,2% у зазначений період).

Графік: зростання реального ВВП України та десяти країн, що приєдналися до ЄС у 2004 році, у доларах США у 1990-2012 роках (джерело: Світовий Банк)

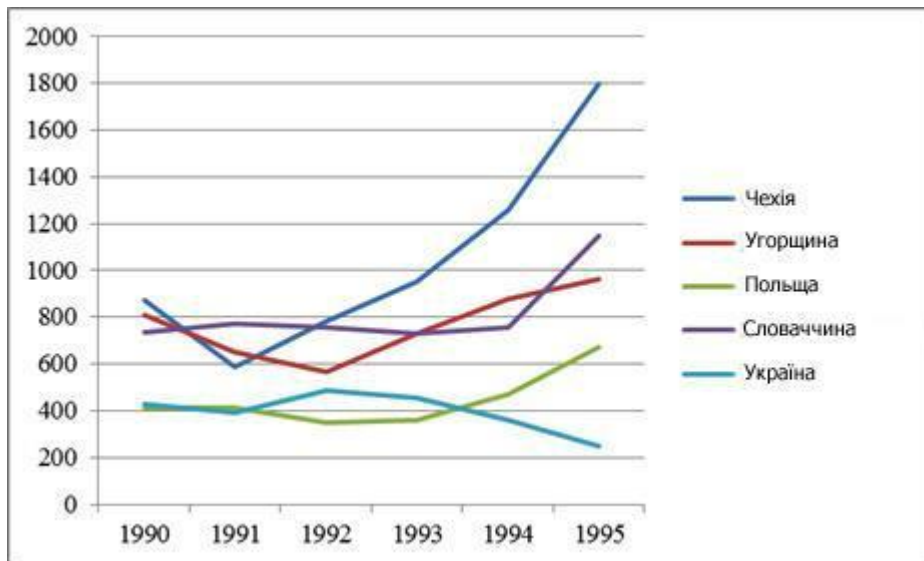
Звісно, кореляція не означає причинового зв'язку: немає безперечних доказів того, що прямим каталізатором такого зростання стали торгівельні угоди з ЄС. Але стрімке зростання експорту у цих країнах дає привід говорити, що зовнішня торгівля була ключовим фактором у такій еволюції, у той час, як в Україні реальний експорт залишився на попередньому рівні.

Графік: експорт на душу населення в Україні та десятиці східноєвропейських країн, які приєдналися до ЄС у 2004-2007 роках, у доларах США у 1990-2012 роках (джерело: Світовий Банк).

Таких високих показників зростання вдалося досягти завдяки закордонним і внутрішнім інвестиціям. У такий спосіб країни, які увійшли у ЄС у 2004 та 2007 роках, залучили значно більше інвестицій, ніж Україна – можливо, завдяки збільшенню очікуваного коефіцієнту окупності та поліпшенню бізнесового клімату.

Графік: інвестиції на душу населення в Україні, Словаччині, Польщі, Угорщині та Чехії у доларах США у 1990-1995 роках (джерело: Світовий Банк)

[- Назад до змісту -](#)

Чи є підписання Угоди першим кроком до членства України в ЄС?
[продовження]

Згідно зі ст. 49 Договору про Європейський Союз, будь-яка європейська держава, в якій поважають засадничі принципи ЄС, може подавати заявку на вступ до ЄС. Вимогою членства є наявність в країні-кандидатці інституцій, що гарантують демократію, верховенство права, права людини, повагу до меншин та їхній захист, функціонуючу ринкову економіку, а також здатність витримувати тиск конкуренції і ринку всередині ЄС.

Подавати заявку на вступ до ЄС чи ні – це рішення, що його кожна країна має приймати самостійно. Асоціація є одним із кроків на цьому шляху, що дозволяє кожній країні зважити, чи варто їй далі рухатися в цьому напрямку. Водночас ми беремо до відома той факт, що, за останніми опитуваннями, більшість українців висловлюють свою підтримку майбутньому членству України в ЄС.

[- Назад до змісту -](#)

Чи правда, що Угода про асоціацію змушує Україну дозволити одностатеві шлюби?
[продовження]

В Угоді про асоціацію немає нічого, що змушує Україну запроваджувати норми стосовно одностатевих шлюбів.

Цей міф видається ще більш беззмістовним, якщо подивитися на ситуацію в ЄС: одностатеві шлюби не входять до вимог членства в ЄС чи законодавства ЄС, адже ця сфера є питанням національного законодавства. Фактично, лише меншість країн ЄС дозволяють одностатеві шлюби.

Країни-члени ЄС дуже різняться за своїми поглядами на одностатеві шлюби: тимчасом, як вони дозволені в деяких країнах, вони залишаються невизнаними в багатьох інших (наприклад, на Кіпрі, в Естонії, Греції, на Мальті, в Румунії, Словаччині) та навіть, як в Україні, заборонені конституцією (такою є ситуація в Болгарії, Хорватії, Угорщині, Латвії, Польщі).

[- Назад до змісту -](#)